

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

2087062_RegNr_e2YT-4623-1138/2022

<http://www.infolex.lt/tp/2087062>

Civilinė byla Nr. e2YT-4623-1138/2022
Teisminio proceso Nr. 2-36-3-00300-
2022-3
Procesinio sprendimo kategorijos: 2.5.5.;
3.2.6.1.; 3.4.5.2.

(S)

ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. gegužės 6 d.
Raseiniai

Šiaulių apylinkės teismo Raseinių rūmų teisėjas Vaidas Kazlauskas,
sekretoriaujant Rasai Budreckienei,
dalyvaujant pareiškėjui S. B.,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo S. B. pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, suinteresuoti asmenys D. B., Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė (toliau – VĮ) „Turto bankas“.

Teismas

n u s t a t ė :

1. Pareiškėjas S. B. kreipėsi į teismą su pareiškimu, kuriuo prašo paveldėjimo teisės liudijimo gavimo tikslu nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad pareiškėjo tėtis J. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) miręs (duomenys neskelbtini), po sutuoktinės A. A. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) mirusios (duomenys neskelbtini), mirties priėmė palikimą pradėdamas jį faktiškai valdyti.

1.1. Nurodė, kad (duomenys neskelbtini) palikėja A. A. B. susituokė su J. B. (duomenys neskelbtini) palikėjai A. A. B. ir J. B. gimė sūnus S. B.. 1995 m. gruodžio 29 d. palikėja A. A. B. nuosavybės teise įgijo žemės sklypą, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini). 2007 m. vasario 13 d. palikėja A. A. B. bendrosios jungtinės nuosavybės teise su J. B. įgijo pastatus, adresu (duomenys neskelbtini). 2017 m. liepos 20 d. J. B. sudarė testamentą, kuriuo visą turtą po savo mirties paliko pareiškėjui S. B.. 2019 m. sausio 2 d. deklaruota J. B. gyvenamoji vieta adresu (duomenys neskelbtini). (duomenys neskelbtini) mirė palikėja A. A. B.. (duomenys neskelbtini) mirė palikėjos A. A. B. sutuoktinis J. B.. 2022 m. vasario 2 d. Raseinių rajono 1-asis notarų biuras informavo, jog jame nėra užvesta turto paveldėjimo byla po palikėjos A. A. B. mirties. Mirus pareiškėjo mamai, t. y. A. A. B., J. B. liko gyventi sutuoktinių bendrame name, taip priimdamas palikimą pradėjęs jį faktiškai valdyti. J. B. prižiūrėjo ir rūpinosi namu, mokėjo namo išlaikymo mokesčius, perėmė visus name buvusių baldus, namų apyvokos reikmenis ir mirusios sutuoktinės asmeninius daiktus. Taip pat pažymėtina, kad šiame turte buvo J. B. nuolatinė gyvenamoji vieta iki pat jo mirties, kas rodo nenutrūkstamą naudojimąsi nekilnojamo turto objektu, adresu (duomenys neskelbtini). Atitinkamai, veiksmų faktas pasireiškia J. B. suvokimu, kad jis yra palikėjos turto savininkas, dėl ko jis prižiūrėjo turtą ir vykdė mokėjimus už suteiktas komunalines paslaugas. A. J. B. veiksmai, siekiant valdyti paveldimą turtą, pasireiškia per jo faktinius veiksmus rūpinantis palikėjos turtu ir asmeniniais palikėjos daiktais. Po palikėjos A. A. B. mirties niekas nesikreipė į notarų biurą dėl palikimo priėmimo, ką patvirtina Raseinių rajono 1-ojo notaro biuro pažyma. J. B. sudarė notarinį testamentą, kuriuo visą turtą po savo mirties paliko pareiškėjui S. B.. Remiantis šiuo testamentu, pareiškėjas 2022 m. vasario 2 d. priėmė palikimą po J. B. mirties pateikdamas Raseinių 1-ajam notarų biurui pareiškimą dėl palikimo priėmimo.

2. Suinteresuotas asmuo D. B. per teismo nustatytą terminą atsiliepiamo nepateikė.

3. Suinteresuotas asmuo Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos pateikė atsiliepiamą, kuriuo prašė sprendimą priimti teismo nuožiūra, bylą nagrinėti atstovui nedalyvaujant. Nurodė, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 5.62 straipsnio 1 dalyje nustatyti atvejai, kai paveldimas turtas paveldėjimo teise pereina valstybei (t. y., jeigu turtas testamentu paliktas valstybei, palikėjas neturi įpėdinių nei pagal įstatymą, nei pagal testamentą, nė vienas įpėdinis nepriėmė palikimo, iš visų įpėdinių atimta paveldėjimo teisė). Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 5 punktą, valstybei paveldint privačią žemę, išskyrus žemės sklypus, priskirtus žemės konsolidacijos projekto teritorijai, valstybės vardu veikia Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Vadovaujantis šiomis įstatymų nuostatomis, mirusios A. A. B. turtas paveldėjimo teise pereitų valstybei tik tuo atveju, jeigu palikėja neturėtų įpėdinių.

4. Suinteresuotas asmuo VĮ „Turto bankas“ pateikė atsiliepiamą, kuriuo prašė pareiškėjo S. B. pareiškimą nagrinėti teismo nuožiūra, jų atstovui nedalyvaujant. Nurodė, kad VĮ „Turto bankas“, nuo 2015 m. kovo 20 d. paveldėjimo santykiuose atstovaujantis valstybę, kai paveldimas nekilnojamas turtas, įskaitant jam priskirtus žemės sklypus, bei akcijas, nėra gavusi pranešimo apie galimą palikėjos A. A. B. palikimo perėjimą valstybei, taip pat neturi jokių duomenų patvirtinančių ar paneigiančių faktinį A. A. B. paliktojo turto priėmimą valdyti. Tuo atveju, jei visapusiškai ir pilnai išnagrinėjus byloje esančius įrodymus, teismas įsitikintų, kad J. B. priėmė palikimą faktiškai pradėdamas paveldimą turtą valdyti, VĮ „Turto bankas“ neprieštaraus pareiškėjo prašymo patenkinimui.

5. **Teismo posėdžio metu** pareiškėjas S. B. prašė pareiškimą tenkinti. Nurodė, kad pareiškimą pilnai palaiko. Mirus jo mama A. A. B. tėvas liko gyventi name, mokėjo mokesčius, prižiūrėjo namą, tačiau tėvui tai turėjo padėti padaryti dėl turimų sveikatos problemų. Vėliau su tėvu persikėlė gyventi į Kauną.

6. Suinteresuotas asmuo D. B. į teismo posėdį neatvyko, apie teismo posėdį pranešta tinkamai, prašymų atidėti bylos nagrinėjimą negauta, todėl byla nagrinėjama jam nedalyvaujant.

7. Kiti suinteresuoti asmenys (jų atstovai) į teismo posėdį neatvyko, kadangi gauti suinteresuotų asmenų atsiliepimai, o teismui pateikti prašymai bylą nagrinėti jiems nedalyvaujant, todėl byla nagrinėjama šiems suinteresuotiems asmenims nedalyvaujant.

Pareiškimas tenkintinas

8. Pagal CK 5.50 straipsnio 2 dalį, paveldėtojai atsiradusį palikimą gali priimti jį faktiškai pradėję valdyti ar padavę pareiškimą notarui dėl palikimo priėmimo. CK 5.51 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, jeigu jis pradėjo valdyti turtą, rūpintis juo kaip savo turtu (valdo, naudoja ir juo disponuoja, prižiūri, moka mokesčius, kreipėsi į teismą išreikšdamas valią priimti palikimą ir paskirti palikimo administratorių ir pan.). Faktą, kad asmuo priėmė palikimą, pradėjęs faktiškai jį valdyti, nustato teismas, atsižvelgdamas į CK nustatytus ir teismų praktikoje suformuotus kriterijus. Esminiai palikimo priėmimo pradedant faktiškai turtą valdyti momentai ir CK 5.51 straipsnio aiškinimo ir taikymo taisyklės suformuluotos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyse. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad priimti palikimą, pradedant faktiškai jį valdyti, galima tik aktyviais veiksmais, t. y. tylėjimas ar neveikimas nepripažintini valios priimti palikimą išreiškimu; tokie veiksmai atliekami, siekiant išreikšti valią įgyti nuosavybės teisę į paveldimą turtą; įpėdinis valdo turtą kaip savo ir laiko save turto savininku (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-487/2010*). Vertinant, buvo ar ne palikimas priimtas faktiškai jį pradedant valdyti, turi būti atsižvelgiama į turto, sudarančio palikimą, pobūdį (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. sausio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-95/2013*).

9. Kasacinio teismo praktikoje taip pat nurodoma, kad aiškinant CK 5.51 straipsnio nuostatas dėl palikimo priėmimo, pradėjus faktiškai valdyti paveldimą turtą, faktinis palikimo priėmimas reiškia, kad įpėdinis atlieka veiksmus, kuriais parodo, jog jis siekia įgyti palikėjo turtą nuosavybės teise. Ar šie veiksmai atlikti, sprendžiama iš: 1) veiksmų fakto ir 2) veiksmų pobūdžio. Veiksmų faktas reiškia, kad palikimo priėmimo veiksmai yra atlikti faktiškai – įpėdinis perima mirusiojo turtą ir pradeda jį valdyti. Šiuo atveju nereikalaujama, kad įpėdinio atlikti faktinio palikimo priėmimo veiksmai būtų teisiškai įforminti, t. y. įpėdiniui nebūtina kreiptis į notarą su pareiškimu dėl paveldėjimo teisės liudijimo išdavimo, į teismą dėl palikimo priėmimo juridinio fakto nustatymo arba į kitas valstybės institucijas. Veiksmų pobūdis – tai įpėdinio aktyvūs veiksmai, iš kurių matyti, kad jis perimtą turtą valdo kaip savo ir laiko save turto savininku (tvarko turtą, juo naudojasi, moka už jį mokesčius, atlieka kitus panašaus pobūdžio veiksmus) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. gruodžio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-586/2007; 2009 m. liepos 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-322/2009*).

10. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjo teismui pateikti rašytiniai įrodymai bei jo paaiškinimai patvirtina, kad (duomenys neskelbtini) mirė pareiškėjo mama A. A. B., o (duomenys neskelbtini) mirė mamos sutuoktinis bei pareiškėjo tėvas J. B.. Iš Raseinių rajono 1-ojo notarų biuro 2022 m. vasario 2 d. pranešimo matyti, jog dėl (duomenys neskelbtini) mirusios A. A. B. turto paveldėjimo niekas nesikreipė, paveldėjimo bylos nėra. Nekilnojamojo turto registro duomenimis, žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantis (duomenys neskelbtini), yra registruotas A. A. B. vardu, įregistravimo pagrindas – 1995 m. gruodžio 29 d. Apskritis valdytojo įsakymas Nr. 2133. Gyvenamas

pastatas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), viralinė, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ūkinis pastatas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), sandėlis, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kiti inžineriniai statiniai – šulinys, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantys (duomenys neskelbtini), registruoti A. A. B. ir J. B. vardu kaip bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, įregistravimo pagrindas – 2007 m. vasario 13 d. Apylinkės (seniūnijos) pažymėjimas Nr. 10-79-(1.11). Santuoka tarp pareiškėjo tėvų sudaryta (duomenys neskelbtini), aptariamas turtas buvo įgytas jų santuokos metu. 2017 m. liepos 20 d. J. B. sudarė testamentą, kuriuo visą turtą, kurį mirties dieną turės ar į kurį turės teisę, kur jis bebūtų ir iš ko besusidėtų, paliko sūnui S. B.. Iš Testamentų registro išrašo matyti, kad (duomenys neskelbtini) S. B. priėmė testatoriaus J. B. palikimą. Bylos duomenimis, J. B. nuolatinė gyvenamoji vieta buvo (duomenys neskelbtini). Pareiškėjas ir suinteresuotas asmuo D. B. yra A. A. B. ir J. B. vaikai. Pareiškėjas teismo posėdžio metu patvirtino, kad tėvas priėmė palikimą po motinos mirties, tėvo neveiknumas dėl sveikatos būklės apribotas nebuvo (Lietuvos teismų informacinės sistemos duomenimis tokia byla pradėta nebuvo, duomenų apie kilusį ginčą dėl palikimo tarp suinteresuotų asmenų taip pat nėra).

11. Pareiškėjas nurodė, kad J. B. tiek mamai esant gyvai, tiek po jos mirties gyveno (duomenys neskelbtini), prižiūrėjo turimą turtą, juo rūpinosi kaip savu, mokėjo mokesčius, tai yra palikimą priėmė pradėdamas faktiškai valdyti likusį turtą. Šias aplinkybes patvirtina ir pateikti rašytiniai įrodymai (apmokėjimą už elektrą patvirtinantys dokumentai). Byloje nustatytos aplinkybės leidžia teismui daryti išvadą, kad A. A. B. palikimo priėmimas pradėdamas faktiškai jį valdyti ir juo rūpinantis kaip savu, atitiko įstatymo keliamus reikalavimus (CK 5.51 straipsnis).

12. Byloje nėra ginčo dėl faktinių palikimo priėmimo aplinkybių, suinteresuoti asmenys prašymo tenkinimui neprieštarauja, pretenzijų neišreiškė.

13. Faktiniai bylos duomenys patvirtina, jog J. B., mirusios A. A. B. sutuoktinis, palikimą priėmė per įstatymo nustatytą terminą palikimui priimti pradėjęs faktiškai paveldimą turtą valdyti, todėl nustatytinas pareiškėjo prašomas juridinę reikšmę turintis faktas (CPK 444 straipsnio 2 dalies 8 punktas). Šio fakto nustatymas reikalingas paveldėjimo teisei įgyvendinti.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.13 straipsniu, 5.50 straipsniu, 5.51 straipsniu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259–260 straipsniais, 307 straipsnio 1 dalimi, 448 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a :

pareiškimą tenkinti.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad J. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) miręs (duomenys neskelbtini), po savo sutuoktinės A. A. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) mirties (duomenys neskelbtini), priėmė jos palikimą, pradėdamas paveldimą turtą faktiškai valdyti.

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatomas paveldėjimo teisės liudijimo pagal įstatymą gavimo tikslu.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Šiaulių apygardos teismui per Šiaulių apylinkės teismo Raseinių rūmus.

Teisėjas

Vaidas Kazlauskas